

Sygn. akt IV KZ 61/20

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **M. R. i A. K.**

skazanych z art. 296 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 17 grudnia 2020 r.

zażalenia pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 29 lipca 2020 r.,

sygn. akt VI Ka (...), odmawiające przywrócenia terminu do złożenia

wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie

wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 czerwca 2020 r.

w sprawie VI Ka (...) oraz odmawiające przyjęcia wniosku

o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie,

utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 czerwca 2020 r., w sprawie VI Ka (...), Sąd Okręgowy w G. na skutek apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego i obrońców oskarżonych zmienił w części zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie II K [...]. W dniu 18 czerwca 2020 r. w P. pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego sporządził wniosek „o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 12 czerwca 2020 r.”, podając sygnaturę akt VI Ka (...). Wniosek ten został nadany w placówce pocztowej w (...) i wpłynął do Sądu Okręgowego w G. w dniu 24 czerwca 2020 r. (k. 3879).

Zarządzeniem z dnia 29 czerwca 2020 r. Przewodniczący VI Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w G. odmówił przyjęcia tego wniosku, „gdyż został wniesiony po terminie”.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego w dniu 19 lipca 2020 r. wniosła o przywrócenie terminu do wystąpienia z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia, powołując się na względy zdrowotne

i sytuację w kraju związaną z COVID – 19.

Sąd Okręgowy w G. postanowieniem z dnia 29 lipca 2020 r.:

1. nie uwzględnił wniosku i odmówił przywrócenia terminu do złożenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie VI K (...),
2. odmówił przyjęcia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie.

W uzasadnieniu wskazał, iż ustalił, że przyczyny uchybienia w zakresie złożenia wniosku o uzasadnienie po terminie leżały po stronie pełnomocnika, nie strony, która z kolei samodzielnie wniosku również nie złożyła. Nie złożył go także drugi pełnomocnik reprezentujący stronę. Uznał przy tym, że okoliczności wskazane przez wnioskującego pełnomocnika nie są od strony niezależne, co uzasadniało rozstrzygnięcie z punktu 1. postanowienia.

Zażalenie na to postanowienie złożyła pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, zaskarżając je w całości i zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 126 § 1 k.p.k. poprzez jego błędną wykładnię i nieuzasadnione przyjęcie, iż pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego nie jest stroną postępowania wobec czego nie wypełnia definicji legalnej omawianej instytucji z art. 126 k.p.k., a tym samym nie jest uprawniony do złożenia wniosku o przywrócenie terminu,
2. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 126 § 1 k.p.k. poprzez jego błędną wykładnię i nieuzasadnione przyjęcie, że niezawinione przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego okoliczności, w związku z którymi

nie dokonano w terminie czynności procesowych, nie stanowią przesłanki do przywrócenia terminu, a tym samym pozbawiają oskarżyciela posiłkowego jako stronę postępowania ochrony przed negatywnymi konsekwencjami takiej sytuacji;

3. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 126 § 1 k.p.k. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że okoliczności wskazane przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego we wniosku z dnia 16 lipca 2020 r. nie stanowią przesłanki do przywrócenia terminu

i wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez:

1. przywrócenie terminu do złożenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 czerwca 2020 r. oraz
2. przyjęcie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 czerwca 2020 r. wraz ze złożonym wnioskiem o sporządzenie uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zaniechanie wykonania czynności przez pełnomocnika, w tym uchybienie terminowi do złożenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 czerwca 2020 r., VI Ka (...), nie uzasadnia restytucji tego terminu, chociażby ten, którego pełnomocnik reprezentuje, nie ponosił żadnej w tym winy. Stanowisko to wynika z wyodrębnienia istoty obowiązków i uprawnień, jakie w świetle ustawy ciąży na obrońcy oskarżonego oraz na pełnomocniku strony (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2008 r., III KZ 86/08). Stąd też powołanie się przez pełnomocnika na to, że nie mógł podjąć określonych czynności procesowych w imieniu reprezentowanego oskarżyciela posiłkowego ze względów zdrowotnych oraz z powodu sytuacji w kraju związanej z COVID-19, nie mogło skutkować przywróceniem terminu. Wbrew stanowisku wyrażonemu w zażaleniu nie ma przy

tym znaczenia, że to pełnomocnik, a nie sam oskarżyciel posiłkowy, powołując się na niedokonanie czynności procesowej w terminie z przyczyn od siebie niezależnych

i niezawinionych, złożył wniosek w trybie art. 126 k.p.k.

Przy ocenie środka odwoławczego nie można było także pominąć, że odpowiednich w sprawie wniosków nie złożyła samodzielnie strona, jak również drugi z pełnomocników reprezentujących oskarżyciela posiłkowego. Zdaniem Sądu Najwyższego istniała możliwość spełnienia wymogów stawianych przez Kodeks postępowania karnego - co do przedmiotowych wniosków - przez kilka podmiotów, które jednak tego skutecznie nie uczyniły.

Na marginesie tylko należy zauważyć, że i okoliczności faktyczne relacjonowane przez skarżącą nasuwają poważne wątpliwości co do możliwości uznania ich za przyczynę niezależną od strony (pełnomocnika – jak chciałaby autorka zażalenia). Otóż z dokumentacji zgromadzonej w sprawie wynika, że pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego dokonała czynności, wprawdzie spóźnionej, ale w okresie deklarowanej przeszkody, a więc podczas rzekomej niezdolności do pracy i przebywania u rodziców w L..

Natomiast spóźniony wniosek sporządzony był w P., a nadany w placówce pocztowej w S., a więc poza deklarowanym miejscem pobytu skarżącej.

Te uwagi, poczynione wpadkowo, nie miały decydującego znaczenia przy ocenie zaskarżonego postanowienia, gdyż okoliczności w nich wskazane nie mogły być uznane za przyczyny od strony niezależne.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.